

Hungarológiai Hírlevél

Bulletin of Hungarian Studies
Bulletin d'Études Hongroises
Bulletin der Hungarologie

Tartalom

Dokumentumok

- Emlékeztető a Hungarológiai Tanács 1989. október 4-i üléséről..... 3
- A Nemzetközi Hungarológiai Központ alapítólevele..... 9
- A Hungarológus oktatók Nemzetközi Társaságának alapszabályzata..... 12

Beszámolók

- I. Nemzetközi Hungarológia-Oktatási Konferencia..... 20
- A C.I.E.H. tevékenységének mérlege 1985. decemberi megnyitása óta..22

Tájékoztatók

- A Nemzetközi Hungarológiai Központ új kiadványai..... 31

- Hírek* 34

Megjelenik negyedévenként

1989. 2. szám

HUNGAROLÓGIAI HÍRLEVÉL

a Hungarológiai Tanács, a Nemzetközi Hungarológiai Központ és a Hungarológus Oktatók Nemzetközi Társaságának
tájékoztatója

Megjelenik negyedévenként

Szerkesztőbizottság:

Köpeczi Béla	főszerkesztő
Giay Béla	felelős szerkesztő
dr.Kissné Papp Margit	
B.Nádor Orsolya	

HU ISSN 0865-0268

Felelős kiadó: a Nemzetközi Hungarológiai Központ igazgatója
Készült: 600 példányban

POLICOOP Nyomda

Dokumentumok

E M L É K E Z T E T Ő

a Hungarológiai Tanács 1989. október 4-iki üléséről

J e l e n v o l t a k: Benkő Loránd, Cservenka Judit, Csőregh László, Fábián Pál, Fogarasi Ágnes, Giay Béla, Gerics Tamás, Jankovics József, Jeszenszky Géza, Kissné Papp Margit, Köpeczi Béla, Lőrincze Lajos, Muray György, Orbán Vera, Pomogáts Béla, Pusztay János, Szathmári István.

N a p i r e n d:

1. A hungarológiai központok működésének eddigi tapasztalatai, legsürgősebb fejlesztési feladatok.

Előadó: Giay Béla

2. Egyebek

a/ Tájékoztató a groningeni Hungarológiai Központ megnyitásáról
Előadó: Köpeczi Béla

b/ Tájékoztató a VI. Anyanyelvi Konferencia Hungarológia Oktatási Szekciójában végzett munkáról
Előadó: Szathmári István egyetemi tanár /ELTE/, a szekció vezetője

c/ Tájékoztató a Hungarológus Oktatók Nemzetközi Társaságának megalakulásáról
Előadó: Fábián Pál egyetemi tanár /ELTE/, a Társaság elnöke

d/ Tájékoztató az I. Nemzetközi Hungarológia Oktatási Konferenciáról és a Nemzetközi Hungarológiai Központ létrehozásáról
Előadó: Giay Béla

x x x

Az első napirendi pont keretében Giay Béla elmondotta, hogy a hungarológiai központok képviselőinek első hazai tapasztalatcseréje az augusztusi Nemzetközi Hungarológia Oktatási Konferenciával egyidőben zajlott le. A kerekasztal-beszélgetésen a párizsi, római, újvidéki, ungvári, hamburgi, groningeni központok képviselői és néhány más oktatóhely /pl. Berlin, Helsinki, Prága stb./ munkatársai vettek részt. Valamennyien áttekintést adtak intézményük létrehozásának körülményeiről és az eddig végzett munka tapasztalatairól. /A beszámolókat videoszalagra rögzítették és a Nemzetközi Hungarológiai Központ könyvsorozatában írásban is megjelennek./ Az elhangzottakból a következő fejlesztési javaslatokat emelte ki:

hungarológiai hírlevél————

- A hungarológiai központok kapjanak részletés tájékoztatást a Magyarországon megjelenő hungarológiai és más tematikájú kiadványokról.
- A magyar nyelv oktatásához szükséges tankönyveket, oktatási segédleteket a magyar szervek rendszeresen biztosítsák számukra.
- A központok adjanak ki közös publikációkat, szervezzenek közös kollóquiumokat.
- A Hungarológiai Tanács „Hungarológiai Hírlevél” című bulletinja legyen kétnyelvű.
- A Hungarológiai Tanács a jövőben - összetételét és hatáskörét tekintve - nemzetközi szervezetként működjön.
- A hungarológiai tevékenység hazai szakmai-módszertani háttere minél előbb épüljön ki. E háttér biztosítsa a rendszeres információáramlást és a hungarológiai oktatás, kutatás folyamatos dokumentálását.

A második napirendi pont keretében a következők hangzottak el:

a/ KÖPECZI BÉLA beszámolt arról, hogy a groningeni Hungarológiai Központot 1989. június 16-án nyitották meg. A megnyitón Magyarországot Köpeczi Béla, Manherz Károly, az ELTE akkori rektorhelyettese, Bora Gyula, az MKKE rektorhelyettese és Paszternák Mária, az MM holland referense képviselte. A látogatás alkalmával az ELTE, az MKKE, a Groningeni Egyetem és az Amszterdami Egyetem képviselői együttműködési megállapodást írtak alá, amely kimondja a groningeni Hungarológiai Központ és a budapesti Hollandisztikai Központ felállítását, valamint magyar lektor fogadását Groningenben és holland lektor fogadását Budapesten. A megállapodás - az államközi munkatervvel összhangban és annak meghatározott keretére - biztosítja diákok és oktatók cseréjét, közös kutatások indítását.

A megnyitóval egyidőben a Groningeni Egyetemen Szent István kiállítás nyílt a Magyar Nemzeti Múzeum szervezésében, amelyet az ősz folyamán Amszterdamban is bemutatnak.

A magyar delegáció a Hungarológiai Központ tudományos tanácsával /Beöthy Erzsébet, Amszterdami Egyetem; Prof. dr.J.Neubauer, Amszterdami Egyetem; Prof. dr.J.L. Peschar, Groningeni Egyetem; Prof. dr.H.J. Wagener, Groningeni Egyetem/ és munkatársaival, közöttük Honti László professzorral, az intézmény vezetőjével közösen, áttekintette a legidősebb feladatokat, így például:

- A lektorcsere reaálizálása az 1989/90-es tanévre. /B.Mellema Budapesten és Bujtás László Groningenben./
- A magyar-holland és a holland-magyar középszótár megjelentetése a Hungarológiai Központ és a Hollandisztikai Központ, illetve az Akadémia Kiadó és a "Primo Vere" kiadó közreműködésével.

- Az Erdély története idegennyelvű kiadásának megküldése.
- Az Erasmus című kiadvány folyamatos megjelentetésének támogatása /előfizetők toborzása Hollandiában, a "Primo Vere" kiadó bekapcsolása a vállalkozásba stb./

Az előadó a hungarológiai központ feladatrendszerére nem tért ki, mert az új intézmény működési modelljét írásban ismertettük a Tanács tagjaival. Köpeczi Béla beszámolójához az alábbi észrevételek hangzottak el:

- Szakmai szempontból kedvező, hogy a központ Groningenben és nem Amszterdamban alakult ki. A magyaroktatásnak ezen a helyen jelentős múltja van, amelyben meghatározó szerepet játszott a mindenkori magyar lektor. Arra kellene törekedni, hogy a központban minél előbb visszaállítsák az évek óta szünetelő magyar lektorátust s a lektori feladatokat egy jól képzett hungarológus lássa el. /Benkő Loránd/
- A fő baj az, hogy a központban nem működik tudományos titkár. Hamburgban Holger Fischert alkalmazták ebben a munkakörben és lényegében ő vezeti az intézményt. /Pusztay János/
- Minden segítséget meg kell adnunk ahhoz, hogy a központ beilleszkedjék a hungarológiai központok hálózatába. A segítségnyújtás egyik formája lehet, hogy a Hamburgba, illetve az NSZK-ba kiutazó magyar ösztöndíjasok Groningent is felkeresik, s előadást tartanak a központban /Pusztay János/.
- Nem kell ragaszkodnunk ahhoz, hogy a lektor hungarológus legyen. Egy nyitott szemléletű finnugor nyelvész is megfelelő volna, aki mellett később egy hungarológus is alkalmazható.

A hozzászólásokat Köpeczi Béla a következőkkel zárta:

- A Tanács tagjai adjanak segítséget ahhoz, hogy a közvélemény megismerhesse az új intézményt.
- Hamburg és Groningen együttműködésének kialakítása nagyon fontos feladat.
- Tudományos titkárra valóban szükség volna, de egyelőre az az érdek, hogy a lektori helyet megkapjuk és lektort küldhessünk ki.

b/ SZATHMÁRI ISTVÁN ismertette az anyanyelvi mozgalom történetét. Az Anyanyelvi Konferencia 1970-ben jött létre. Kezdetben csak pedagógiai és kulturális munkabizottságot működtetett. Később, az 1981-es pécsi találkozón hozták létre az úgynevezett Egyetemi Fórumot, amelynek - megfelelő szakintézmények hiányában - a hungarológiai oktatás támogatását szánták feladatul. Már kezdetben is világos volt mindenki számára, hogy a Fórum lehetőségei szerények, hiszen az Anyanyelvi Konferencia - és vele együtt a Fórum - csak négyévenként ülészik és ezen kívül csak a Nyelvünk és Kultúránk című folyóirat ad némi lehetőséget az oktatóhelyek tájékoztatására.

A Fórum feladatainak meghatározása az 1987-es sárospataki találkozón történt meg. Ott mondták ki, hogy a Fórum az anyanyelvi mozgalom olyan szakmai szerveződése, amelynek az a feladata, hogy figyelemmel kísérje és segítse a külföldi hungarológiai oktatást. Így:

- szorgalmazza és segítse tapasztalatcserék, konferenciák szervezését;
- tűzze napirendre az oktatás elméleti és gyakorlati problémáinak megvitátását;
- gondoskodik a folyamatos szakmai tájékoztatásról /új nyelvkönyvek
 - pl. Nyéki Lajos Párizsban megjelent nyelvkönyvének - bemutatása stb./

Az Egyetemi Fórum a kecskeméti VI. Anyanyelvi Konferenciával egy időben a hungarológiai oktatóhelyek tevékenységével foglalkozott. Referátumot tartott Szathmári István /Magyarország/, Pató Imre /Jugoszlávia/, Ludányi András /USA/, Fazekas Tiborc /NSZK/, Gömöri György /Anglia/. A beszámolók egyértelműen bizonyították, hogy a hungarológiai oktatóhelyek tevékenységét sokféleség jellemzi. Az ok elsősorban abban keresendő, hogy alkalmazkodniuk kell a befogadó felsőoktatási intézmény működési rendjéhez.

Az elhangzott javaslatok a következők voltak:

- a Fórum legalább kétévenként találkozzék;
- legyen találkozóhelye a magyar nyelvet oktatóknak is;
- a Fórum a hungarológiát oktató, de nem magyar állampolgárságú oktatókat is hívja össze;
- 8-10 kötetből álló magyarságismereti kiskönyvtár sorozat megjelentetésére lenne szükség.

A beszámolókhöz a következő észrevételek hangzottak el:

- A szomszéd országokban élő magyar kisebbségek oktatásügyével senki sem foglalkozik. Jó lenne, ha a Fórum erre a területre is figyelmet tudna fordítani. /Köpeczi Béla/.
- Tóth Pál Péter a Magyarságkutató Intézet munkatársa a VI. Anyanyelvi Konferencián a magyar kisebbségek oktatásügyéről tartott előadást, tehát folyik a tájékozódás ezen a területen. A most megalakult Nemzetiségi Etnikai Kisebbségi Kollégium profiljába ugyancsak beletartozik a kérdés. Emellett az Anyanyelvi Konferencia is felvállalhatja a háttérteremtést. A felsorolt szervezetek között ki kell alakítani az együttműködést és ezt a Hungarológiai Tanács is kezdeményezhetné. /Pomogáts Béla/.

- A javaslatokban elhangzott magyarságismereti könyvsorozat megjelentetése problematikus. Korábban már volt ilyen próbálkozás, az anyagok egy része is összegyűlt, mégis meghiusult. /Pomogáts Béla/.
- A TIT szívesen résztvenne egy magyarságismereti kiskönyvtársorozat megjelentetésében. Korábban nagy sikerrel adta közre a néprajzi kiskönyvtársorozatot, tehát tapasztalata is van az ilyen típusú vállalkozásokban /Fogarasi Ágnes/.
- Valamennyi akciónkban érvényesíteni kell a hungarológia komplex értelmezését. E komplexitáson belül fontos területet képez a politológia /Jeszenszky Géza/.

A vitát Köpeczi Béla a következőkkel zárta:

- A Hungarológiai Tanács kezdeményezze az összes érdekelt együttműködését a magyar kisebbségek oktatásügyének támogatása érdekében.
- A magyarságismereti kiskönyvtársorozat vonatkozásában több korábbi kezdeményezést ismert. Pl. Hankiss János egyszer már szerkesztett egy ilyen sorozatot, ami valóban kicsi volt. Rövidesen megjelenik az Erdély története rövidített változata is, ami azonban még mindig 700 oldal.
A Tanács felkéri Pomogáts Bélát, aki az előzményeket jól ismeri, hogy készítsen tervezetet egy ilyen típusú könyvsorozat elindítására.
- A Tanács szorgalmazza, hogy az Anyanyelvi Konferencia külön is foglalkozzon a magyar kisebbségek oktatásügyével.

c/ FÁBIÁN PÁL tájékoztatott a Hungarológus Oktatók Nemzetközi Társaságának megalakulásáról.

A Társaság az I. Nemzetközi Hungarológia Oktatási Konferencia keretében, a konferencia résztvevőinek kezdeményezésére jött létre. Feladata, a hungarológia /és részdiszciplinái/ hazai és külföldi oktatásának támogatása; az e területen oktatók továbbképzésének elősegítése; az oktatás módszertanának fejlesztése; szakmai tanácskozások, konferenciák szervezése. A Társaság elnöke Fábián Pál, főtitkára Giay Béla. Az elnök mellett társelnök /Jean Perrot/ és egy-egy régiót képviselő alelnökök /Csillaghy András, Horváth Mátyás, Antonina Guszko, Wolfgang Veenker/ működnek.

Irányítását választmány végzi. Székhelye Budapesten, a Nemzetközi Hungarológiai Központban van. Működésének megkezdéséhez a Művelődési Minisztériumtól 50 ezer forint támogatást kapott. Számítások szerint a társaság munkájában Magyarországon 4-500, külföldön kb. 300 oktató érdekelt.

Az alakuló közgyűlésen 78-an nyilatkoztak belépésükről.

A Társaság 4 évenként tart közgyűlést. Rövidesen megalakul a tervezett négy szekció, amelyben megkezdődik a szakmai munka.

hungarológiai hírlevél————

A beszámoló után Köpeczi Béla arra hívta fel a figyelmet, hogy több, hasonló típusú szerveződés működik a hungarológia területén, ezért az elnevezéseket nagyon körültekintően kell megválasztani és a munkamegosztást alaposan végiggondolni.

Jankovics József a Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság nevében üdvözölte az új egyesületet.

d/ GIAY BÉLA nagyon röviden szólt az I.Nemzetközi Hungarológia Oktatási Konferenciáról, hiszen a legfontosabbakat a korábban elhangzott beszámolók érintették. Ugyancsak röviden ismertette a Nemzetközi Hungarológiai Központ megalakulását és feladatait, amelyről részletesen tájékoztattott az előre kiküldött, a Művelődési Közlönyben megjelent hivatalos közlemény.

Köpeczi Béla a vitát azzal zárta, hogy a tanács vitassa meg a hungarológia területén működő intézmények, szervezetek között lehetséges munkamegosztást.

Budapest, 1989. november 16.

Dr.Kissné Papp Margit

A NEMZETKÖZI HUNGAROLÓGIAI KÖZPONT ALAPÍTÓLEVELE

A külföldi hungarológiai oktatás, kutatás, ismeretterjesztés továbbfejlesztése és hazai támogatása érdekében - a Nemzetközi Előkészítő Intézet keretében működő Magyar Lektorai Központ önálló intézménnyé történő átszervezésével - 1989. július 1-jétől Nemzetközi Hungarológiai Központot /a továbbiakban: központ/ létesíttek.

A központ közvetlenül a Művelődési Minisztérium irányítása alatt, önálló költségvetési szervként működik.

A központ feladatai a következők:

I. SAKMAI FELADATOK

- A hungarológia nemzetközi oktatásának kutatása: a külföldi oktatóhelyek történetének, az oktatás szervezeti kereteinek, tantárgyi programjainak, valamint módszereinek feltárása és elemzése.
- Az intézeti munkához, illetve a külső tájékoztatáshoz szükséges hungarológiai dokumentáció kialakítása és fejlesztése.
- Az intézeti hungarológiai szakkönyvtár továbbfejlesztése.
- A hungarológia oktatásával kapcsolatos publikációs tevékenység folytatása: időszaki és alkalmi kiadványok összeállítása, szerkesztése és kiadása /pl: "A Hungarológia Oktatása", "Hungarológiai Ismerettár", "Hungarológiai Hírlevél", "Magyar Magazin" stb./.
- A hungarológiai felsőoktatásban felhasználható oktatási anyagok, jegyzetek, tankönyvek, feladatlapok stb. összeállítása, szerkesztése és kiadása.
- Oktatási segédanyagok, szemléltetőanyagok, táblázatok, diafilmek, műsoros hangkazetták, videofilmek stb. összeállítása az oktatóhelyek igényének megfelelően.

- A külföldi oktatómunkára való felkészítés, posztgraduális szemináriumok, hungarológiai nyári egyetem szervezése a külföldi oktatók, kutatók és hallgatók számára.
- Hungarológiai oktatási konferenciák, szakmai tanácskozások, lektori munkaértekezletek szervezése.
- Részvétel a Hungarológiai Tanács munkájában.
- Szakmai kapcsolattartás és együttműködés a hungarológiában érintett hazai, valamint külföldi intézményekkel és szervezetekkel.
- Mindazon feladatok ellátása, amelyekkel a művelődési miniszter megbízza.

II. SZEMÉLYZETI ÉS MUNKAVÁLLALÁSI FELADATOK

- A vendégoktatói pályázatok meghirdetése, a jelentkezők tájékoztatása, a pályázatok elbírálása és felterjesztése a Művelődési Minisztériumba.
- A vendégoktatói munkára alkalmas oktatók nyilvántartása.
- Információs rendszer kialakítása a külföldi munkafeltételekről.
- A kiküldött vendégoktatók személyzeti, munkavállalási, hosszabbítási ügyeinek intézése.

III. GAZDASÁGI ÉS SZOLGÁLTATÁSI FELADATOK

- A vendégoktatók illetménykiegészítésének ügyintézése és nyilvántartása.
- A külföldi oktatóhelyek könyvekkel, audiovizuális eszközökkel és anyagokkal való ellátása, a szállítások ügyintézése.
- A külföldi oktatóhelyek sajtótermékekkel való ellátása, az előfizetés ügyintézése.

A központot - öt évi időtartamra megbízott - igazgató vezeti, akit a művelődési miniszter nevez ki.

A dolgozók besorolása a felsőoktatási intézmények dolgozói munkabéré-ről intézkedő 16/1983.(XII.17.) ÁBMH számú rendelkezés alapján történik.

A központ szervezeti és működési szabályzatát a művelődési miniszter hagyja jóvá.

Stark Antal sk.
művelődési minisztériumi államtitkár

A HUNGAROLÓGUS OKTATÓK NEMZETKÖZI TÁRSASÁGÁNAK ALAPSZABÁLYZATA

I. Általános rendelkezések

1.§

1. A társaság neve: Hungarológus Oktatók Nemzetközi Társasága
angolul: International Association of Hungarian Studies' Professors
franciául: Association Internationale des Professeurs d' Études Hongroises
németül: Internationale Gesellschaft den Professoren für Hungarologie
olaszul: Associazione Internazionale dei Professori di Studi Ungheresi
oroszul: Meždunarodnoe Obščestvo Prepodavatelej Vengerovedeniâ
2. A társaság az alábbi területeken fejti ki tevékenységét:
 - a/ a magyar mint idegen nyelv és más hungarológiai diszciplínák /nyelvtudomány, irodalom, irodalomtudomány, történelem, országismeret, művelődéstörténet stb./ oktatása és kutatása;
 - b/ a fenti területeken tanítók továbbképzésének elősegítése;
 - c/ az oktatás módszertanának folyamatos fejlesztése;
 - d/ szakmai tanácskozások, konferenciák szervezése.
3. A társaság székhelye: Nemzetközi Hungarológiai Központ
1113 Budapest, Zsombolyai utca 3.

II. A társaság célja és tevékenysége

2.§

A társaság célja, hogy az 1.§.2.pontjában jelzett tevékenységet összefogja és szervezze.

3.§

A társaság

- a/ kapcsolatot tart a hungarológiával foglalkozó hazai és külföldi szervezetekkel, oktatókkal és kutatókkal;
- b/ céljainak megfelelően javaslatokat tesz a hungarológia-oktatás fejlesztésére;
- c/ tudományos és módszertani tanácskozásokat rendez;
- d/ szakmailag támogatja a szakterületen dolgozókat;
- e/ rendszeresen megjelenő kiadványban tájékoztatja a társaság tagjait a szervezeti élettel kapcsolatos eseményekről, ismerteti a Magyarországon és külföldön megjelent tankönyveket, módszertani kiadványokat;
- f/ kapcsolatot tart az UNESCO keretében működő Élő Nyelvek Tanárainak Nemzetközi Társaságával /FIPLV/.

III. A társaság bevételei

4.§

A társaság bevételeit

- a/ a rendes tagok és a pártoló tagok tagdíjaiból és támogatásából;
- b/ és egyéb forrásokból /alapítványok, állami támogatás, előadások, konferenciák részvételi díja, adományok stb./ származó bevételek alkotják.

IV. A társaság tagjai

5.§

A társaságnak egyéni és kollektív tagjai lehetnek.

Ezen belül: rendes
tiszteleti és
pártoló tagok.

6.§

1. A társaság egyéni tagja lehet mindenki, aki bármilyen szinten és formában a hungarológia oktatásával és az ehhez kapcsolódó kutatással foglalkozik.
2. A társaság kollektív tagja lehet minden olyan hazai és külföldi intézmény, szervezet, amely a 6.§ 1.pontjában foglaltaknak megfelel.

7.§

1. A társaság rendes tagjait a Belépési nyilatkozat alapján a választmány veszi fel.
2. A társaság tiszteleti tagjai azok a nemzetközileg elismert oktatók és kutatók lehetnek, akiket a választmány javaslata alapján a közgyűlés elfogad.

8.§

1. A társaság pártoló tagjai egyaránt lehetnek szervezetek, intézmények és egyének.
2. A pártoló tagok vagy megbízottaik részt vehetnek a társaság rendezvényein és - tanácskozási joggal-a közgyűléseken.
3. A pártoló tagok felvételéről a választmány dönt.

9.§

1. A társaság egyéni és kollektív tagjainak jogai:
 - részt vehetnek a társaság ülésein és rendezvényein;
 - új tagokat ajánlhatnak felvételre;
 - rendszeresen kapják a társaság kiadványait.
2. A társaság rendes tagjai a közgyűléseken és más üléseken szavazati joggal rendelkeznek.
Az egyéni és kollektív tagoknak egyaránt egy szavazatuk van.

13.§

1. A társaság legfőbb szerve a közgyűlés.
2. Rendes közgyűlést legalább 4 évenként kell tartani. A közgyűlés előkészítése, összehívása az elnök, a társelnök és a főtitkár feladata.
A közgyűlést az elnök, a társelnök vagy teljes jogkörű helyettesük vezeti.
3. A közgyűlés összehívásáról a tagokat legalább 30 nappal a gyűlés időpontja előtt értesíteni kell.
4. A közgyűlés határozatképességéhez a rendes tagok felének jelenléte szükséges.
Ha a szabályszerűen összehívott közgyűlésen a tagok felénél kevesebb van jelen, 10-30 napon belül újabb közgyűlést kell összehívni, amely a jelenlévők számától függetlenül határozatképes.
5. A közgyűlés nyílt - esetenként titkos - szavazással hozza határozatait.
6. Rendkívüli közgyűlést kell tartani a rendes tagok felének vagy a választmánynak a javaslata alapján.
7. A közgyűlés hatáskörébe tartozik
 - a/ az alapszabály elfogadása és módosítása;
 - b/ a vezető szervek és tisztségviselők megválasztása;
 - c/ a költségvetés jóváhagyása;
 - d/ a társaság feloszlásának, illetőleg más társasággal való egyesülésének kimondása;
 - e/ a tisztségviselők beszámolójának megvitatása;
 - f/ a tagsági díj összegének megállapítása;
 - g/ tiszteleti tagok választása;
 - h/ a kizárás elleni jogorvoslatok elbírálása;
 - i/ minden olyan egyéb ügy, amelyet a közgyűlés a hatáskörébe von, vagy jogszabály a hatáskörébe utal.

3. A tagok kötelessége, hogy a társaság célkitűzéseinek megvalósításában közreműködjenek. A rendes tagok meghatározott összegű tagdíjat kötelesek fizetni évente.
4. A tiszteleti tagok nem fizetnek tagdíjat.

10.§

1. A tagság megszűnik

- kilépés,
- törlés,
- kizárás útján,
- elhalálozás esetén.

2. A kilépést írásban kell bejelenteni. A tagság - a bejelentés alapján - a naptári év utolsó napjával szűnik meg.

3. A választmány törölheti a tagok névsorából azokat, - akik a tagdíjat a felszólítás ellenére sem fizetik meg;
- akik a társaság céljaival ellentétbe kerülnek.

A kizárás ellen a fellebbezést a közléstől számított 30 napon belül a választmányhoz írásban kell benyújtani.

A fellebbezésről a közgyűlés határoz.

V. A társaság szakosztályai

11.§

A társaság közgyűlése szakosztályokat hozhat létre és meglévő szakosztályokat szüntethet meg.

VI. A társaság szervei

12.§

A társaság vezető szervei

- a közgyűlés,
- a választmány és
- a számvizsgáló bizottság.

14.§

1. A választmány legfeljebb 30 tagból áll.
2. A választmány állítja össze a társaság programját, dönt a rendes és a pártoló tagok felvételéről, és előterjeszti a közgyűlésnek a tiszteleti tagok névsorát.
3. A választmány akkor határozatképes, ha tagjainak legalább a fele jelen van.
4. A választmány a közgyűlés alkalmából, valamint a két közgyűlés között legalább egyszer összeül.

15.§

1. A számvizsgáló bizottságot a választmány bízza meg a társaság vagyonkezelésének, könyvelésének és számadásainak ellenőrzésével a következő közgyűlésig.
2. A számvizsgáló bizottság három tagból áll. Tevékenységéről rendszeresen beszámol a választmánynak.

VII. A társaság elnöke, társelnöke és alelnöke

16.§

1. Az elnök vezeti a közgyűlést, a választmányi üléseket, és ellátja mindazokat a teendőket, amelyeket a közgyűlés vagy a választmány a hatáskörébe utal.
2. A társaság társelnöke az elnökkel azonos jogkörű külföldi hungarológus szakember.
3. A társaságnak több alelnöke van. Az elnököt - akadályoztatása esetén - a felkért alelnök teljes jogkörrel helyettesíti.

VIII. A főtitkár

17.§

1. A főtitkár a társaság képviselője a hatóságok és egyéb hivatalos szervek előtt. A választmány ülései közötti időszakban intézi és irányítja a társaság ügyeit.
A főtitkár feladatait a társaság székhelyén működő titkárság közreműködésével látja el.
2. A főtitkár tevékenységéről a választmánynak és a közgyűlésnek számol be.

IX. Egyéb tisztségviselők

A társaság egyéb tisztségviselői:

- a szakosztályelnökök és
- a szervezőtitkár.

A társaság adminisztratív és pénzügyi teendőinek ellátására a választmány jegyzőt, pénztárost és ellenőrt bíz meg.

A társaság tisztségviselőit a közgyűlések közötti időtartamra a választmány bízta meg.

A Hungarológus Oktatók Nemzetközi Társaságának tisztségviselői

elnök:	Fábián Pál	/Magyarország/
társelnök:	Jean Perrot	/Franciaország/
alelnökök:	Csillaghy András	/Olaszország/
	Horváth Mátyás	/Jugoszlávia/
	Antonina Guszkova	/Szovjetunió/
	Wolfgang Veenker	/Német Szövetségi Köztársaság/
főtitkár:	Giay Béla	/Magyarország/
titkár:	B.Nádor Orsolya	/Magyarország/

választmányi tagok:

Deme László	/Magyarország/
Éder Zoltán	/Magyarország/
Fónod Zoltán	/Csehszlovákia/
Gong Konyü	/Kína/
Ginter Károly	/Magyarország/
Cs.Gyimesi Éva	/Románia/
Paul Kárpáti	/Német Demokratikus Köztársaság/
Lázár Oszkár	/Svédország/
Indra Markova	/Bulgária/
Ódor László	/Magyarország/
Oláh Tibor	/Magyarország/
Richard Pražák	/Csehszlovákia/
Andrzej Sieroszewski	/Lengyelország/
Peter Sherwood	/Anglia/
Szathmári István	/Magyarország/
Szeberényi Lajos	/Ausztria/
Szíj Enikő	/Magyarország/

Beszámolók

I. NEMZETKÖZI HUNGAROLÓGIA-OKTATÁSI KONFERENCIA

Budapest, 1989. augusztus 23-25.

Az első olyan konferenciát, amelyen a külföldi egyetemeken oktató magyar lektorok és vendégtanárok beszámoltak munkájukról, húsz évvel ezelőtt, 1969-ben rendezték. Ez az évforduló jó alkalom volt arra, hogy a résztvevők, akik közül többen már az első lektori konferencián is jelen voltak, összehasonlítsák a múltat és a jelent.

A konferenciát Köpeczi Béla akadémikus, a Hungarológiai Tanács elnöke nyitotta meg, majd Manherz Károly művelődési miniszterhelyettes tartott előadást.

A huszonkét országból érkezett mintegy 150 oktató Tabajdi Csaba, Giay Béla és Gulya János plenáris előadásait követően négy szekcióban vitatta meg a hungarológia-oktatás kérdéseit. Az első szekció, amelyen Sárközy Péter római vendégprofesszor elnökölt, a történeti vonatkozásokat vizsgálta, a második Szathmári István helsinki vendégprofesszor elnökletével a hungarológia elméletével és kutatásával foglalkozott, a harmadik szekcióban Lengyel Zsolt szegedi nyelvész, volt bukaresti vendégtanár irányításával a nyelvészeti kérdések, a negyedikben, amelyet Vavra Klára, a moszkvai IMO tanára vezetett, az oktatás módszertana kapott helyet.

A szekcióüléseket két szakmai program egészítette ki: sor került a külföldön dolgozó magyar lektorok és vendégtanárok szokásos évi munkaértekezletére, majd az utolsó nap délelőttjén a hungarológiai központok munkatársainak kerekasztal beszélgetésére. Az érdeklődők tájékozódhattak a központok működésének személyi és tárgyi feltételeiről, az oktatói, kutatói eredményekről, a publikációs tevékenységről, valamint a fejlesztési elképzelésekről. Az az általános vélemény alakult ki, hogy az ilyen jellegű tanácskozásokat az eddiginél gyakrabban kellene rendezni.

A résztvevők a szakmai programok után az első napon a Magyar Állami Népi Együttes műsorát tekintették meg, a második nap délutánján pedig Révész Napsugár grafikusművész rendhagyó kiállítását láthatták. A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése a konferencia alkalmából rendezett kiállításon mutatta be az utóbbi években megjelent hungarológiai szakkönyveket.

Az elhangzott több mint hetven előadás anyaga a Nemzetközi Hungarológiai Központ könyvsorozatában /"Hungarológiai Ismerettár"/ jelenik meg 1990-ben.

A C.I.E.H. tevékenységének mérlege 1985 decembei megnyitása

óta

1/ Igazgatás

a/ személyzet: A megállapodásban előírányzott könyvtárosi félstátust kezdettől fogva a magyar fél töltötte be. A Paris III.Egyetem pedig, szintén a kezdetektől, ellátta az Intézetet egy félstátusú ún. „agent de service”-szel; 1987 októberétől az adminisztrációs és a nemzetközi kapcsolatok lebonyolításával összefüggő feladatok ellátására egy félstátusú ún. „ingenieur d'études”-del.

A gépírás problémájának megoldása azonban nehéznek bizonyult: az ún. "TUC"-rendszerű váltás következtében az állás betöltetlen maradt /ezért az intézet kérvényben folyamodott 1988.október 13-án az illetékes minisztériumhoz/.

b/ költségvetés: Mivel a Paris III.Egyetem által biztosított helyiségekhez semmiféle felszerelés nem járult, a kapott költségvetés nagy részét erre kellett fordítani:

- az irodahelyiségek, a könyvtár és a gyűjteményraktár mindenféle berendezésének megvásárlására;
- informatikai berendezésekre;
- videofelszerelésre a Magyarországról származó anyagok bemutatásához.

c/ helyiségek: Kezdetben elegendőek voltak, de jelenleg már túlterheltek.

2/ Dokumentációs tevékenység

- A D.B.M.I.S.T.-vel folytatott tárgyalást követően szerződéskötés a Bibliotheque Nationale-lal /1986.júliusában két évre szólóan/ a magyar anyag feltérképezésére. A szerződés a pénzügyi kötelezettségek egyenlősége elvén jött létre, a megfelelő szerződéses munkamért felvéve a BN a C.I.E.H. hiteleiből részesült. Ezt a szerződést jelenleg újítjuk meg. Az összegyűjtött adatok későbbi publikálásuk

előtt cédulák formájában már az érdeklődők rendelkezésére állnak. Ebben a munkában a magyar Országos Széchényi Könyvtár is részt vesz.

- A C.I.E.H.-ban a különböző adományokból származó /Magyar Intézet, magánszemélyek/ gyűjtemények leltárba vétele.
- A magyar vonatkozású disszertációk számbavétele; a nyilvántartás készítése, illetve - a C.I.E.H. számára - egy példányra vonatkozó letéti jog kérvényezése.
- A Comité International Permanent des Linguistes /Nyelvészek Állandó Nemzetközi Szövetsége/ nyelvészeti bibliográfia magyar vonatkozású anyagának elkészítése.

3/ Kutatómunka

- szemináriumok.

- Tudományos konferenciák szervezése:

1985.december: "Pillantások Kosztolányira" /Paris,C.I.E.H./

1986.december: "Buda visszafoglalásának 300.évfordulója" /Paris, C.I.E.H./

1988.február: "Francia-magyar lexikológiai és lexigográfiai konferencia" /Nancy-Paris/ /informatika felhasználásával/.

1986.április-május: "Francia-magyar kontrasztív nyelvészeti napok" /Paris, C.I.E.H./

1987.szeptember: "Francia-magyar kontrasztív nyelvészeti napok" /Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem/

1987.október: a "Francia-magyar napok a magyarországi avantgárdról" rendezvényhez nyújtott segítség.

- előadások: A kiküldetésben levő magyar kutatók részvételével.

- Lexikológiai és lexikográfiai munkák, melyek célja egy francia-magyar esetragozási szótár.

4/ A magyartanítás fejlesztése - Kurzusok és diplomák

- INALCO-Paris III.kooperáció: A már közel húsz éve létező pedagógiai együttműködés adminisztratív megerősítése révén a diákok az 1988-as tanévkezdéskor kettős beiratkozáshoz jutottak. /A Paris III-INALCO általános szerződés módosításának aláírása a magyar és a finn nyelvekre vonatkozóan./
- A Paris III-INALCO által nyújtott magyar szakos "licence" diploma jogosítási kérvényének benyújtása /1988 október/.
- Részleges magyar nyelvi tanulmányok beillesztése:
Az általános és összehasonlító irodalom, illetve a francia mint idegen nyelv szakokon a Paris III Egyetemen /az 1988-as tanévtől/ mindkét esetben a "licence" szintjén/

Magyar tanfolyamok az E.N.S.-ben /az 1987-es tanévtől/
A lektoroknak nyújtott támogatás: a Strasbourg II Egyetemen a "licence" diploma kötelezően választható, ún.UV egységet érő tantárgya.
- Szemléltető anyagok készítése a diákok részére /Paris III/
- Kutató ösztönzés alapművek publikálására /1988 december: Nyéki L.: A mai magyar nyelv gyakorlati nyelvtana: az 1989-es év folyamán Kassai G.-Szende T. "Assimil" c. nyelvtankönyve/.
- A párizsi és a vidéki magyartanítás egyeztetése: a párizsi Magyar Intézettel együttműködve kétévenkénti lektori találkozó szervezése.

5/ Publikációk

- A "Pillantások Kosztolányira" című konferencia anyagának publikációja.

- Mme J. Kelemen "Eléments de grammaire contrastive" /A kontrasztív nyelvészet alapjai/ című munkájához nyújtott segítség /Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem/.

6/ Külső kapcsolatok

- Együttműködés a Magyar Intézettel a tevékenységi körök kölcsönös kiegészítésében.
- Kapcsolatfelvétel olyan francia felsőoktatási intézményekkel, amelyekben a magyartanítás fejlesztése, illetve bevezetése lehetségesnek tűnik.
- Kapcsolat a budapesti Országos Széchényi Könyvtárral. A párizsi Bibliothèque Nationale-lal folytatott leltározási munkálatokban résztvevő könyvtárosok támogatása.
- Kapcsolat a magyar Művelődési Minisztériummal.
- Kapcsolat a Magyar Tudományos Akadémiával /Nyelvi Intézet, Történettudományi Intézet, Irodalomtudományi Intézet/.
- Kapcsolat az Akadémiai Kiadóval.
- Kapcsolat a Magyar Lektori Központtal /Budapest/.
- Kapcsolat a budapesti Francia Intézettel.
- Kapcsolat a nyugati hungarológiai központokkal /összeköttetés a hamburgi, bolognai, padovai egyetemekkel/.
- Résztétel az "Expolangues"-ban.

7/ A C.I.E.H vezetőinek tevékenysége:

A fentiekben leírt tevékenységek sok franciaországi és magyarországi kiküldetést igényeltek. Az intézet vezetői - ezek mellett - személyesen vettek részt mindazokon a kongresszusokon, konferenciákon, amelyek a magyartanítással kapcsolatosak voltak.

1988-ban J.Perrot úr, az intézet igazgatója részt vett Debrecenben a Finnugristák Nemzetközi Szövetségének az 1990-es debreceni kongresszust előkészítő munkájában. /Ő Franciaország képviselője./ Az igazgató ezenkívül ott volt a budapesti nyelvészkonferencián és annak plenáris ülésén beszámolót tartott.

A C.I.E.H. programja az elkövetkező évekre

1/ Igazgatás

- A gépírás megoldásával a személyzeti problémák lezárulnak.
- A helyiségek növelésével a munkafelszerelésre hitelekbe fordított összeg jelentősen csökkenni fog, és több marad a "missziók" által megkívánt és elkerülhetetlen kiadásokra.
Lényeges azonban, hogy az intézetnek biztosítsák az eddigi hiteleket azért, hogy hosszabb távú elkötelezettségeket vállalhasson.

2/ Dokumentációs tevékenység

- A Bibliotheque Nationale-lal kötött szerződés meghosszabbítása /ez pénzügyi kötelezettséget is von maga után évi 35 000 F erejéig/, illetve az Országos Széchényi Könyvtárral való együttműködés további folytatása.
A későbbiekben ugyanilyen szerződések megkötése már francia könyvtárakkal a magyar gyűjtemények számbavételére.
- Különböző felmérések, vizsgálatok eredményeképpen magyar tárgyú repertórium megszerkesztése és rendszeres megjelentetése.
- A C.I.E.H saját magyar gyűjteményének gazdagítása: különös tekintettel a régi fordításokra és a Nyugat-Európában megjelent művekre.

- Az összegyűjtött adományok hozzáférhetőségének modernizálása.
- Adatbankok konzultációja.

3/ Kutatómunka

- Fő "prioritás-tengelyek" felállítása a magyar tanulmányok területén /1. az intézet tudományos-orientációs tanácsának 1985. decemberi határozata/.
 - Az 1989. februárjában megtartott párizsi francia-magyar tudományos ülés óta /amelynek témája a két ország kulturális kapcsolatainak alakulása 1920-tól napjainkig/ különféle kutatócsoportok /interdiszciplináris és egyetemközi/ munkába állítása. Az általános téma a két kultúra befogadása. Néhány tervbe vett cím:
 - a fordítás,
 - nagy francia viták magyarországi visszhangja,
 - a kölcsönös "image "-ok,
 - Magyarország és Közép-Európa, Magyarország és Ausztria-Magyarország.
- E célból az intézet előkészítő kerekasztalok szervezésére, illetve a diákok ösztönzésére /diplomamunka, doktori disszertáció/ fog törekedni.
- Segítségnyújtás a C.R.E.L.I.C.-nek /Összehasonlító Nyelvészeti Kutatóintézet - Paris III egyetem/ a francia-magyar összehasonlító kutatások területén.
 - Vállalkozás a magyar-francia és a francia-magyar nagyszótár átdolgozására a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvi Intézetével együttműködve /1. az 1988 februári lexikológiai és lexikográfiai előkészítő konferencia - Nancy-Paris/. Ez egy olyan, legalább öt évig tartó munka, amely alapos elméleti előkészítést kíván, és amely az intézet már megszerzett informatikai felszerelését veszi igénybe.

- Tudományos konferenciák szervezése:

Ne feledjük, hogy az alapelv: évente egy francia-magyar nagy tudományos ülészak szervezése a szakterületek váltogatásával:

1985: irodalmi téma

1986: történelmi téma

1987-1988: nyelvészeti téma

1989: kulturális téma

1990: még nem végleges, esetleg gazdasági téma.

Ezeknek a bizonyos "nagy" ülészakoknak a szervezése természetesen nem akadályozza a szerényebb méretű konferenciák rendezését.

4/ A magyartanítás fejlesztése - Kurzusok és diplomák

Az eddigi tevékenységek folytatása, különös tekintettel a következőkre:

- Ha az ún. "licence" diplomaformának helyt adnak, az 1989-es tanévkezdet felmérési eredményeinek átgondolása után magyar szakos "maitrise" diplomaforma tervének benyújtása, majd esetleges "DEA" vagy "DESS" diplomáké /az utóbbi Magyarország és az EGK, illetve Franciaország gazdasági kapcsolatainak tükrében/.
- Arra kell törekedni, hogy a párizsi egyetemek mind több hallgatójának tudomása legyen a magyar nyelv, mint kötelezően választható tárgy /ún. U.V./ értékéről. Vidéken pedig, a lektorokkal együttműködve, erősíteni kell az egyetemi magyar tanulmányokat, illetve törekedni kell a párizsi oktatóhelyekkel való kapcsolatteremtésre.
- Az összehasonlító irodalom területén meg kell győzni az illetékeseket /a Paris III. Egyetemen kívülieket is arról, hogy a magyar szerzők is bekerüljenek a programba/.
- Az egyik leglényegesebb célkitűzés az, hogy a magyar szerzők szerepeljenek a modern irodalom ún. "agregation" de lettres modernes" versenyvizsga követelményei között.
Ezek a tervek elősegítik az értékes magyar művek lefordítását.

- Rendszeres hallgatói cserék megszervezése /ezeknek a tanulmányi programba iktatása/ a francia és a magyar egyetemek között. Ehhez a D.A.G.I.C. megfelelő konzultáció után segítséget tudna nyújtani.

5/ Publikációk

A fenti alpontokhoz szorosan kapcsolódva:

- A magyar tanulmányok repertóriumra /2.pont/.
- A tudományos konferenciák anyagainak jegyzőkönyvei /3.pont/.
- A magyar-francia/francia-magyar szótár /3.pont/.
- Ezenkívül a magyar-francia esetrágok szótára, amelyen az intézet a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem kutatóival együtt dolgozik, 1989-ben fejeződik be.
- XX.századi magyar irodalomról szóló tankönyvek, összehasonlító irodalmi kézikönyvek, kétnyelvű jegyzetekkel ellátott szövegek /4.pont/.
- Különböző szakterületek művelőinek szóló kézikönyvek /2. és 4. pont/.
- 1989 elejétől tudományos és kulturális tematikájú "Cahiers d' Etudes Hongroises" füzetek kibocsátása a Magyar Intézettel együttműködve.
- "Bulletin" /Értesítő/ kiadása, amely a gyors információátadást teszi lehetővé.
- A magyar kultúrához kapcsolódó monográfiák megjelentetéséhez nyújtott támogatás.

6/ Külső kapcsolatok

- A Magyar Intézettel és különböző más magyar intézetekkel való együttműködés folytatása.
- A nyugat-európai hungarológiai központokkal való kapcsolatok fejlesztése.

hungarológiai hírlevél————

- A francia felsőoktatási intézményekkel való kontaktus továbbfejlesztése.
- A magyar kultúrára való fogékonyságot elősegítő "stage"-ok /gyakorlatok/ szervezése olyan szakmai környezetben, ahol ezek gyümölcsözőek lehetnek.

Tájékoztatók

A Nemzetközi Hungarológiai Központ új kiadványai

A hungarológia mint interdiszciplináris ismeretegyüttes oktatásának fejlődése szükségessé tette különféle oktatási segédanyagok szerkesztését és kiadását, valamint a szakterületen folyó kutatások eredményeinek rendszeres közzétételét.

Több, egymást szervesen kiegészítő kiadvány-sorozatunkat szeretnénk Önöknek bemutatni, bízva abban, hogy könyveinkkel, folyóiratainkkal segíteni tudunk fölmerülő szakmai, módszertani és esetleges kiadási kérdéseinek megoldásában. Ezenkívül reméljük, hogy e kötetek az Ön érdeklődését is fölkelte, s a jövőben közös erővel fejleszthetjük tovább kiadványainkat.

1. A Nemzetközi Hungarológiai Központ szakmai és módszertani kiadványa az évente kétszer megjelenő "A HUNGAROLÓGIA OKTATÁSA" c. szakmai periodika, amelynek célja, hogy a szakterület elméleti és gyakorlati művelőinek írásaira alapozva tájékoztasson a magyar nyelv és a hungarológia oktatás múltjáról és jelenéről, bemutassa az egyes külföldi oktatóhelyeket, az ott folyó oktató- és kutatómunkát, informáljon a magyarországi felsőoktatási és tudományos háttér helyzetéről. Kiadványunkban a fentiekén kívül helyet kapnak a hungarológia, mint interdiszciplina elméleti kérdéseivel foglalkozó tanulmányok. Külön figyelmet szentelünk a magyar mint idegen nyelv, a magyar irodalom, történelem és országismeret oktatási kérdéseinek, és olyan cikkeket is közölni kívánunk, amelyek az oktatásban vagy a továbbképzésben felhasználható szakanyagok, tankönyvek és módszerek ismertetésével vagy elemzésével foglalkoznak. Szívesen helyet adunk a hungarológia oktatásával és kutatásával kapcsolatos dokumentumoknak.
2. A hungarológia oktatásával kapcsolatos a "HUNGAROLÓGIAI ISMERETTÁR" c. sorozatunk is.

Hungarológiai Ismerettár 1-2.

A hungarológia oktatásának elmélete és gyakorlata. Válogatás a magyar lektori konferenciák előadásáiból /1969-1986/, I-II.kötet. Szerkesztette: B.Nádor Orsolya, Giay Béla, Varga Márta.
Nemzetközi Hungarológiai Központ, Budapest, 1989.

- - - -

E kötet az I-VII. lektori konferenciák anyagának reprezentatív gyűjteménye. Egyebek között cikket tartalmaz a hungarológia oktatásáról és kutatásáról, a nyelvoktatásról, a magyar mint idegen nyelv oktatásának módszereiről. Ismerteti az oktatóhelyek munkáját, foglalkozik a magyar nyelvkönyvek problémáival is.

Hungarológiai Ismerettár 3.

Válogatott bibliográfia a magyar mint idegen nyelv tanulmányozásához /1945-1988/. Összeállította: B.Nádor Orsolya, Giay Béla.
Nemzetközi Hungarológiai Központ, Budapest, 1989.

- - - -

Ez a hiánypótló gyűjtemény tartalmazza az 1945 és 1988 között Magyarországon megjelent a magyar mint idegen nyelv oktatásával kapcsolatos magyar és idegennyelvű nyelvészeti, szakmódszertani, oktatástörténeti kötetek, tanulmányok, cikkek, valamint a külföldiek számára írt tankönyvek bibliográfiáját.

Hungarológiai Ismerettár 4.

Egy angol-magyar műveltségkövetítő. Válogatás Békássy Ferenc hátrahagyott írásaiból. Válogatta, szerkesztette, jegyzetekkel ellátta Éder Zoltán.
Nemzetközi Hungarológiai Központ, Budapest, 1989.

1990-ben megjelenő köteteink:

5. A magyar mint idegen nyelv diszciplináris kérdései /tanulmánygyűjtemény/
6. Tanulmányok a magyarságtudomány köréből
7. A kárpát-medencei kétnyelvűségi tanácskozás anyaga
- 8-9. Az I. Nemzetközi Hungarológia-Oktatási Konferencia anyaga
10. B.Nádor Orsolya -- Giay Béla -- Lengyel Zsolt:
A hungarológia oktatás külföldi egyetemi rendszerváltozatai

x x x x

Hírek

1989. augusztus 2-án Manherz Károly miniszterhelyettes fogadta PARK Soo-Young-ot, a szöuli Hankuk Egyetem Magyar Tanszékének vezetőjét. A megbeszélésen részt vett Varga Lászlóné, az MM NKF munkatársa és Pusztay János egyetemi docens, a Hungarológiai Tanács tagja.

A megbeszélésen Park asszony tájékoztatást adott az 1988-ban alapított tanszék tevékenységéről, beszámolt a nagyarányú érdeklődésről, ami a magyar szak iránt megnyilvánul. Hallgatóinak egy csoportja jelenleg a Debreceni Nyári Egyetemen tanul.

A megbeszélésen szó esett a magyar lektor munkába állásáról. Szabó Zoltán személyében megtörtént a lektor kiválasztása, az utazáshoz szükséges okmányok (pl. munkavállalási engedély) kiállítása folyamatban van.*

A koreai fél hamarosan vendégtanárok meghívását is kezdeményezni fogja a hungarológia különböző szakterületeiről - várhatóan egy-egy szemeszterre, rotációs alapon.

Park asszony a magyar féltől segítséget kért tanszéke számára. Ez elsősorban tankönyvek, oktatási segédletek biztosítására, valamint ösztöndíjak odaítélésére vonatkozik. Egyúttal köszönetet mondott a magyar fél által eddig adományozott könyvekért.

Manherz Károly miniszterhelyettes támogatásáról biztosította a Magyar Tanszékét. Egy hungarológiai alapkönyvtárjegyzéket az MM eljuttat a Magyar Tanszéknek, s ennek alapján megtörténhet a szükséges művek kiválasztása. Az MM a Giay Béla vezette Nemzetközi Hungarológiai Központon keresztül fogja tudni támogatni a Szöulban megindult hungarológiai oktatást.

Budapest, 1989. augusztus 15.

Pusztay János
egyetemi docens

* Az "Emlékeztető" keltezése óta a magyar lektor megkezdte munkáját.

Az 1989/90-es tanévben megkezdte működését a magyar tanszék a Krakkói Jagelló egyetemen.

A magyar szakra 11 hallgatót vettek fel. Ketten időközben lemorzsolódtak, így az első évfolyamos hallgatók létszáma 9 lett. Közülük 3-an főszakként, 6-an mellékszakként tanulják a magyart. A magyar tanszék vezetője másodállásban Stanislaw Stachowski az Orientalisztika Tanszék professzora. A tanszéken oktat még Etelka Kamocka és Dósa Márta magyar lektor.

x x x x

Hosszabb előkészítő tárgyalások után megindult a magyaroktatás a skopjei egyetemen a török filológiai tanszék keretében.

A magyar nyelvórákat Pusztainé Ambrus Ágnes magyar lektor tartja, aki korábban a Varsói Egyetem magyar tanszékén dolgozott.

A nyelvtanfolyamra 5 elsőéves török szakos hallgató iratkozott be.

x x x x

1989. szeptember 16 és 21 között került sor a Hamburgi Egyetem Finnugor Szemináriumában működő Hungarológiai Központ Tudományos Tanácsának ülésére az ELTE Szerb utcai épületében. A Tudományos Tanács ülését dr. Manherz Károly miniszterhelyettes nyitotta meg. A tanácskozáson előadások hangzottak el többek között a hungarológia magyarországi helyzetéről, a magyar irodalomkutatásról, a magyar és a finnugor nyelvészetről. A résztvevők konzultációt folytattak a külföldön használatos magyar nyelvkönyvek néhány általános nyelvészeti vonatkozásáról, a német, illetve a magyar kultúra tankönyvi bemutatásáról.

1989-ben az alábbi vendégoktatók fejezték be lektori, illetve vendégtanári munkájukat:

Bácskai Mihály - lektor /Strasbourg/
Bazsó Zoltán - lektor /Sumen/
Bekéné Nádor Orsolya - lektor /Brno/
Kálmán Judit - lektor /Varsó/
Kornyané Szoboszlai Ágnes - lektor /Jyväskylä/
Kovács András - lektor /Leningrád/
Kozma Endre - lektor /Ungvár/
Majorosné Csonka Csilla - lektor /Berlin/
Mokány Sándor - vendégtanár /Pozsony/
Rusu Lovag Lea - lektor /Halle/
Szabados Márta - lektor /Bloomington/
Szamosmenti Marianna - lektor /Bloomington/
Szathmári István - vendégtanár /Helsinki/

Az 1989/90-es tanévben a következő vendégoktatók kezdték el munkájukat:

Ablonczyné Szabó Magda - lektor /Strasbourg/
Bencze Lóránt - vendégtanár /Pozsony/
Deák Eszter - lektor /Brno/
Déri Zsuzsa - lektor /Halle/
Feltóti László - lektor /Varsó/
Görömbei András - vendégtanár /Helsinki/
Hegedűs Rita - lektor /Berlin/
Horváth Judit - lektor /Bloomington/
Joó Rudolf - vendégtanár /Lyon/
Pusztainé Ambrus Ágnes - lektor /Skopje/
Varga Pál - lektor /Jyväskylä/

A kiutazó vendégoktatók számára felkészítési jellegű értekezletet szerveztünk.

Mindaddig betöltetlen a leningrádi és az ungvári lektori hely a fogadó

fél hibájából. Új oktatóhely létesült Skopjében, valamint betöltöttük a lyoni vendégtanári helyet.

x x x x

K í v á n c s i - e r á ?

- M i r e ?

Hogy milyen jelek és ragok járulhatnak a vár, ereszkedik, telik, siklik igékhez? a hajó, elv, dzsungel, férfi főnévhez? A Magyar értelmező kézi-szótár többi, mintegy hetvenezer címszavához?

Hogy egyformán ikes ragozású-e a törődik, születik, folyik ige?

Hogyan módosul a szótári tő a játszik, tetszik, a híd, ajtófél, odú, permetlé ragozásában?

Hogy a húgomasszony, a közneveltség szónak milyen ragos alakjai vannak és melyek nincsenek?

Hogyan ragozzuk az interkontinentális, plauzibilis, pozitív melléneveket? Melyiket fokozhatjuk?

Mi a különbség a kaján és az alapos melléknév tárgyesete közt?

Hogyan fokozható a jóízű, a gyakran?

Mi a különbség a kettőjük és kettejük közt?

Milyen ragokat tehetünk a ma határozószóhoz?

Hogy összetett szó-e a számfejt, kifejt, agyalapi, díszelnökség, rendőri, ezerféle? Melyik válhat szét tagjaira a mondatban?

Hogy miért inkább összetélszerű az eladható, mint az eladhatatlan?

Hogy a zárt *ë* hangot mely szótagokban ejti azok többsége, akik megkülönböztetik az *e*-től?

Hogy a több szófajú szavak közül melyiknek van szófajok szerint eltérő ragozása?

Hogy egyáltalán ragozható-e saját szófajában a szó, amelyet a Magyar értelmező kézi-szótár értelmez (pl. addig-addig, csicseri, pá)?

x x x x

Mindézekre feleletet kaphat a

M a g y a r r a g o z á s i s z ó t á r b a n ,

melynek kiadását a Nyelvtudományi Intézet készíti elő kb. 450 nyomtatott oldalon, a Magyar értelmező kéziszótár címszavai alapján, feltüntetve az attól való másfél száz eltérést és az új helyesírási szabályzatban megváltozott írásmódokat. Szótárunk a ragozással kapcsolatos teljes toldalékolási rendszer figyelembevételével készült, és olyan részletes tájékoztatást ad mintegy hetvenezer szó összetételi felépítéséről és ragozásáról, amely mindeddig egyedülálló a magyar szótári irodalomban. Hozzávetőleges ára 600 Ft. Megjelenése 1991-re várható.

További részleteket a ragozási szótár rendszeréről megtudhat ELEKFI LÁSZLÓNAK, a szótár szerkesztőjének két cikkéből: Magyar Nyelv 1972. 303-309, 412-429; Ill: Magyar Nyelvőr 1984. 349-360.

x x x x

Tisztelt Kollégánk !

Kérjük, hogy az intézményében folyó hungarológiai tevékenységgel kapcsolatos híreket, információkat, közleményeket, tájékoztatókat stb. közlés céljából küldje meg szerkesztőségünknek.

Közös munkánk érdekében végzett fáradozását előre is köszönjük.

A szerkesztőség

